

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 471/2025-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Kišeľak, s.r.o., Weberova 8, Prešov, proti postupu Správneho súdu v Košiciach v konaní sp. zn. 5Sas/1/2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 11. júna 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na prerokovanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom správneho súdu v označenom konaní. Navrhuje prikázať správne mu súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov, priznať mu finančné zadosťučinenie 3 500 eur a náhradu trov konania.
2. Z ústavnej sťažnosti a súdneho spisu vyplýva, že sťažovateľ sa správnu žalobou zo 6. februára 2024 domáha na správnom súde preskúmania rozhodnutia generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne č. 560 913 6258 0 z 2. januára 2024, ktorým bolo zamietnuté odvolanie sťažovateľa proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredia z 31. januára 2020 o priznaní výšky starobného dôchodku.
3. Iniciovaniu napadnutého konania predchádzalo skoršie (prvé) odvolanie sťažovateľa proti rozhodnutiu z 31. januára 2020, ktoré bolo zamietnuté rozhodnutím generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne z 3. augusta 2020. O správnej žalobe proti zamietavému rozhodnutiu rozhodol Krajský súd v Prešove rozsudkom z 8. septembra 2022 tak, že žalobu zamietol. Proti rozsudku podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, na základe ktorej Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom

z 30. augusta 2023 napadnutý rozsudok zmenil tak, že rozhodnutie generálneho riaditeľa Sociálnej poisťovne z 3. augusta 2020 zrušil a vec mu vrátil na nové konanie.

4. V napadnutom konaní pred správny súdom bol žalovaný 12. marca 2024 vyzvaný na vyjadrenie sa k žalobe a na zaslanie administratívneho spisu, pričom vyjadrenie bolo správny súdu doručené 11. apríla 2024. Administratívny spis bol doručený 15. apríla 2024. Správny súd 22. mája 2024 zaslal sťažovateľovi vyjadrenie žalovaného s možnosťou vyjadriť sa k nemu. Sťažovateľ zaslal repliku 4. júna 2024, ktorú správny súd doručil žalovanému 9. júla 2024. Ten na repliku nereagoval. Sťažovateľ podal 19. augusta 2024 žiadosť o urýchlenie konania, na ktorú správny súd odpovedal listom zo 16. septembra 2024 s tým, že vec bude prejednaná postupne s prihliadnutím na skoršie nerozhodnuté veci. Dňa 7. januára 2025 podal sťažovateľ predsedovi správneho súdu sťažnosť na prietahy, ktorá bola 30. januára 2025 vyhodnotená ako nedôvodná.

5. Dodatkom č. 3 k rozvrhu práce správneho súdu na rok 2025 s účinnosťou od 7. marca 2025 došlo k zmene zákonného sudcu. Oznámenie o tejto zmene bolo sťažovateľovi doručené 17. júna 2025. Správny súd 17. júna 2025 stanovil termín verejného vyhlásenia rozsudku a oznámil to na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu. Dňa 4. júla 2025 správny súd postupom podľa § 137 ods. 3 Správneho súdneho poriadku vyhlásil rozsudok, ktorým zrušil napadnuté rozhodnutie z 2. januára 2024 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ namieta, že napadnuté konanie prebieha už 16 mesiacov, čo považuje za neprimeranú dobu. Úkony nevyhnutné na rozhodnutie boli vykonané už v júni 2024, keď správny súd mohol vo veci rozhodnúť. Zdôrazňuje tak ročnú nečinnosť správneho súdu. Vzhľadom na zmenu zákonného sudcu sa podľa sťažovateľa javí, že vec nebude rozhodnutá ani v najbližšej dobe. Poukazuje aj na skutočnosť, že konanie o určenie výšky jeho starobného dôchodku v zákonnej výške už prebieha päť rokov. Podľa názoru sťažovateľa vec nie je po právnej ani skutkovej stránke náročná. Sťažovateľ tvrdí, že k zbytočným prietahom neprispel. Vzhľadom na dĺžku napadnutého konania je toho názoru, že postupom správneho súdu došlo aj k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. Vychádzajúc z petitu ústavnej sťažnosti sťažovateľa, ktorým je ústavný súd viazaný, sťažovateľ namieta postup správneho súdu v označenom konaní a porušenie práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa ústavy a dohovoru. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti

v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

9. Ústavný súd pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy odmieta ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú, ak celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizujú reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 109/03, I. ÚS 103/2016), resp. ak argumenty v ústavnej sťažnosti nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 62/08, IV. ÚS 362/09, I. ÚS 188/2019, II. ÚS 238/2020).

10. Konanie bez zbytočných prietáhov nemožno presne časovo ohraničiť (II. ÚS 26/95), pričom nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05, III. ÚS 372/09). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, II. ÚS 129/06). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý je potrebné vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. Ak zákonodarca kladie dôraz na rozhodnutie správneho súdu v ustanovenej lehote, vyjadrí toto očakávanie dikciou zákona (III. ÚS 38/2023, III. ÚS 483/2023). V právnej úprave správnej žaloby v sociálnych veciach exaktne stanovená lehota na rozhodnutie chýba.

11. V posudzovanom prípade napadnuté konanie trvá od februára 2024 a ku dňu podania ústavnej sťažnosti (11. júna 2025) jeho dĺžka nepresahuje štandardnú dĺžku súdneho konania na jednom stupni sústavy súdov (dva až tri roky). Ide o konanie, ktoré v zmysle ustálenej judikatúry vyžaduje prednostné vybavenie. Správny súd však nebol vo veci absolútne nečinný a realizoval procesné úkony zabezpečujúce kontradiktórnosť konania a prípravu spisu na rozhodnutie. V jeho postupe bolo zaznamenané jedno obdobie nečinnosti približne od septembra 2024 do marca 2025, keď došlo k zmene zákonného sudcu. Je nutné akcentovať skutočnosť, že v napadnutom konaní správny súd už stanovil termín vyhlásenia rozsudku (šesť dní po podaní ústavnej sťažnosti, pozn.) a 4. júla 2025 rozsudok aj vyhlásil. Zistené predĺženie konania preto ústavný súd vyhodnotil z hľadiska intenzity prietáhov za ústavne udržateľné. Zároveň ústavný súd vzal do úvahy mimoriadny význam sporu pre sťažovateľa, ale aj fakt, že sťažovateľ je saturovaný dávkou sociálneho poistenia po dobu trvania súdneho sporu o prieskum rozhodnutia (v ktorom rozporuje jeho výšku, pozn.), nejde teda o prípad, keď by bol bez zdroja obživy v priebehu konania.

12. Podľa názoru ústavného súdu nečinnosť správneho súdu v trvaní približne 7 mesiacov, berúc do úvahy celkovú dĺžku napadnutého konania (17 mesiacov), a skutočnosť, že vo veci bolo rozhodnuté (aj keď neprávoplatne), nedosahuje intenzitu odôvodňujúcu záver o porušovaní základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2

ústavy a jeho práva na prejednanie predmetnej veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmietol túto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

13. Sťažovateľ namieta aj porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a to z tých istých dôvodov ako porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V nadväznosti na túto skutočnosť ústavný súd pripomína, že primeraná celková dĺžka, rýchlosť a plynulosť súdneho konania sú obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Ústavný súd preto poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov nespadá pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, pokiaľ namietané porušenie tohto základného práva (základného práva garantovaného čl. 48 ods. 2 ústavy) nedosahuje takú intenzitu, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti daného prípadu (najmä predmet konania, teda čo je pre sťažovateľa v stávke) by bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (napr. IV. ÚS 242/07, IV. ÚS 156/2018, I. ÚS 474/2020, II. ÚS 418/2023).

14. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že medzi rozporovaným postupom správneho súdu a obsahom označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o jeho porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol v tejto časti tiež ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. augusta 2025

Robert Šorl
predseda senátu